

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach**

Kielce, dnia października 2011 r.

**Pan
Sławomir Kowalczyk
Wójt Gminy Opatowiec**

P/11/045
LKI-4101-08-03/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Opatowcu (Urząd) kontrolę efektów wdrażania przedsięwzięć z zakresu e-administracji w okresie od 1 stycznia 2010 r. do 30 września 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 września 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia działania Pana Wójta w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- prowadzenie strony internetowej oraz strony Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Urzędu zawierających wszystkie elementy wymagane przez § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej²;
- umieszczenie na stronie BIP danych dotyczących sposobu załatwienia poszczególnych spraw, wysokości opłat skarbowych lub przypadków gdy załatwienie sprawy jest wolne od opłat, a w sprawach, gdzie wymagane jest przedłożenie aktu stanu cywilnego, określenie, iż warunek ów nie dotyczy osób urodzonych na terenie Gminy Opatowiec;
- umieszczenie na stronie BIP formularzy niezbędnych do zgłoszenia o zmianie miejsca zameldowania, formularza wniosku o wydanie dowodu osobistego, wraz z instrukcją

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. nr 10, poz. 68

wypełnienia oraz formularzy wniosków o wpis do rejestru informacji o uruchomieniu działalności gospodarczej.

Stwierdzonymi nieprawidłowościami są:

- nieopracowanie procedury publikowania wymaganych prawem informacji publicznych w BIP;
- brak dostępu drogą elektroniczną do informacji o świadczeniach rodzinnych i alimentacyjnych.

1. Urząd posiada stronę internetową (<http://opatowiec.com.pl/>) oraz stronę BIP (<http://www.bip.gminy.com.pl/opatowiec/>), zawierającą elementy wymagane przez § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej, tj. m.in. logo BIP umieszczone w górnej części strony, adres redakcji strony głównej BIP, dane osoby redagującej stronę, instrukcję korzystania z BIP, spis podmiotów, menu przedmiotowe.

Za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej (ESP) interesanci mogą złożyć wnioski dotyczące zgłoszenia pobytu stałego, zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego, zgłoszenia pobytu czasowego trwającego ponad trzy miesiące oraz zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu trwającego ponad trzy miesiące. Na stronie dostępne są formularze wszystkich ww. wniosków w formacie pdf. Formularze nie są aktywne elektronicznie, wymagają wydrukowania i wypełnienia ręcznego, bądź przekształcenia w format dokumentu Word. System umożliwia przesłanie takiego dokumentu na ESP, jednakże warunkiem jego rozpatrzenia jest sygnowanie podpisem elektronicznym. Do wniosku można załączyć w formie załącznika – w formacie pdf, Word, xls, csv, txt, gif, tif, bmp, JPG, zip, elektroniczną postać zaświadczenia o wymeldowaniu. Na stronie BIP znajduje się pełna informacja o sposobie przyjmowania wniosków i załatwiania spraw związanych z zameldowaniem.

W okresie od utworzenia ESP, tj. od 2005 r. do dnia zakończenia kontroli, drogą elektroniczną nie wpłynęło do Urzędu ani jedno zgłoszenie o zmianie miejsca zameldowania, natomiast w latach 2010-2011 (do 30 września), osobiście złożono 34 takie zgłoszenia. Ponieważ wszystkie sprawy z zakresu zmiany miejsca zameldowania załatwiane są „od ręki”, potwierdzenie zameldowania wydawane jest bezpośredni zainteresowani, niemniej Urząd posiada możliwość przesłania takiego potwierdzenia drogą elektroniczną.

Ustalono, iż na stronie BIP brak jest informacji o dokumentach, które wymagają wymiany w związku ze zmianą miejsca zameldowania oraz o obowiązujących procedurach w tym zakresie.

Urząd przekazywał informacje o zameldowaniu do innych urzędów za pomocą tradycyjnej poczty, mimo iż istnieje techniczna możliwość przekazywania tych informacji drogą elektroniczną. Jak wyjaśnił kierownik Urzędu Stanu Cywilnego, przesyłanie ww. informacji za pomocą tradycyjnej poczty wynika ze stosowanej od dawna praktyki i stosowane jest zarówno przez urzędy małych gmin, jak i dużych miast. Szacunkowy, jednostkowy koszt przesłania informacji o zameldowaniu w formie papierowej to ok. 3,50 zł.

2. Urząd zamieścił na stronie BIP elektroniczny formularz wniosku o wydanie dowodu osobistego wraz z instrukcją jego wypełnienia i koniecznymi załącznikami z podkreśleniem,

iż obowiązek złożenia odpisu aktu urodzenia nie dotyczy osób, które nie urodziły się na terenie Gminy Opatowiec. Zamieszczona została ponadto informacja o braku opłaty za wydanie dowodu, a także o możliwości powiadomienia osoby oczekującej na dowód osobisty o statusie postępowania i terminie odbioru dokumentu telefonicznie, sms-em oraz przy pomocy poczty elektronicznej.

3. W trakcie przeprowadzonych oględzin stwierdzono, iż Urząd zamieszcza na stronie BIP pełną informację o sposobach dokonania wpisu do CEIDG wraz z odsyłaczami do stron zawierających stosowne formularze do wypełnienia i przesłania. Stosowne formularze w formacie pdf znajdują się ponadto na stronie BIP.

Urząd nie dokonał dotychczas przeniesienia danych z aplikacji SAGED (System Automatyzacji Gminnej Ewidencji Działalności Gospodarczej) do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Jak wyjaśnił wójt gminy wynika to z faktu, iż administrator strony internetowej WWW.saged.mg.gov.pl/CEIDG/Application.aspx nie uruchomił jeszcze funkcji migracyjnej. Na ww. stronie wyświetlany jest komunikat: „Przepraszamy, opcja czasowo niedostępna. Zostanie ona uaktywniona po podjęciu decyzji o udostępnieniu funkcji migracyjnej, o czym poinformujemy w mailach, które wyślemy na adresy Administratora JST i Urzędu”.

Do obsługi aplikacji CEIDG wyznaczony został pracownik, który w dniu 20 maja 2011 r. uczestniczył w seminarium „Zadania organów gmin związane z funkcjonowaniem Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej”.

Liczba spraw z zakresu ewidencji działalności gospodarczej wyniosła 15 podmiotów w roku 2010 oraz 4 podmioty do 30 września 2011 r. Jak ustalono, wszystkie wnioski złożone zostały bez pośrednictwa ESP i załatwiono je w dniu złożenia.

4. Urząd nie posiada oprogramowania umożliwiającego wydanie w formie elektronicznej odpisu aktu stanu cywilnego. W latach 2010 i 2011 Urząd nie przyjął w formie elektronicznej żadnego wniosku w sprawie wydania odpisu skróconego lub pełnego z ksiąg aktów stanu cywilnego.

5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowcu (GOPS) nie posiada własnej strony internetowej. Z tego m.in. powodu GOPS nie korzysta z systemu e-wnioski utworzonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Z tego powodu GOPS nie informuje klientów drogą elektroniczną o przyznaniu/odmowie świadczeń rodzinnych lub funduszu alimentacyjnego. Podstawową barierą, według wyjaśnień kierownik GOPS, stanowiącą przeszkodę dla takiego sposobu informowania klientów jest to, iż każda decyzja wydana przez GOPS musi posiadać zwrotne potwierdzenie odbioru z podpisem osoby zainteresowanej. Uzyskanie drogą elektroniczną takiego potwierdzenia nie jest możliwe. Jak wyjaśniła kierownik GOPS większość klientów GOPS, z racji ubóstwa i często podeszłego wieku nie potrafi korzystać z komputera i Internetu i najczęściej nie ma do nich dostępu. Podopieczni preferują osobisty kontakt, czując się wówczas pewniejszymi otrzymanych informacji. Brak jest zainteresowania ze strony podopiecznych kontaktem elektronicznym.

6. W okresie objętym kontrolą Urząd nie przeprowadzał przetargów na zakup sprzętu komputerowego. W trybie „z wolnej ręki” w roku 2011 zakupiono laptop za kwotę

1799,00 zł. W roku 2010 zakupiono program komputerowy za kwotę 1403,00 zł (licencja EWOPIS), w roku 2011 zakupiono program T-SOGT (opłata za licencje użytkowania systemu WFK i WTDB) za kwotę 4124,50 zł oraz program DISTRICTUS – Podatki gminne za kwotę 5.400 zł. Koszty związane z utrzymaniem strony BIP w 2010 r. wyniosły 2.196 zł. Nie poniesiono kosztów związanych z utrzymaniem elektronicznej skrzynki podawczej.

W Urzędzie nie powołano komórki organizacyjnej odpowiedzialnej za e-administrację oraz e-usługi. Za informatyzację w Urzędzie odpowiedzialny jest informatyk. W Urzędzie funkcjonuje sieć wewnętrzna podłączona do Internetu, zaś pracownicy mogą porozumiewać się między sobą elektronicznie poprzez sieć LAN. W nieograniczonym zakresie mogą oni korzystać z bazy danych aktów prawnych, orzeczeń sądu administracyjnego w zakresie działania administracji samorządowej.

W Urzędzie nie sporządzono planu informatyzacji ani nikomu nie powierzono takiego obowiązku. Jak wynika z wyjaśnień wójta Gminy brak jest na to środków, a ponadto, przy marginalnym zainteresowaniu petentów e-usługami nie ma pilnej potrzeby wdrażania e-administracji, aby Urząd funkcjonował sprawnie i skutecznie.

W Urzędzie działa kontrola wewnętrzna. Zasady jej przeprowadzania określone są w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Gminy w rozdziale VII Organizacja działalności kontrolnej. Opracowywany jest corocznie plan kontroli na podstawie którego, raz w roku, dokonywana jest kontrola BIP. Plan kontroli sporządzany jest przez sekretarza gminy i zatwierdzany przez Wójta Gminy. W zakresie kontroli dokonuje się sprawdzenia danych zamieszczonych w Biuletynie, ich terminowości i kompletności.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- opracowanie procedury publikowania wymaganych prawem informacji publicznych w BIP;
- udostępnienie drogą elektroniczną informacji o świadczeniach rodzinnych i alimentacyjnych.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli w Kielcach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.